ה) מויקן יב., כ) נעיי מד.ן בילה ל., ג) בילה כו., ד) לקמן קמו. נדרים עו., ה) יבמות כט: גיטין פג: נדרים עג: נדה מו., ו) לקמן קמו. נדרים עו.,

ו) ותוספתא בינה פ"בן ולעיל

כב. כט: בילה כג: פסחים קא. מנחות מא:ן, ה) כלאים פ״ט כב. כט: בילה כג: פסחים קא. מנחות מא:], ח) כלאים פ״ט מ״ה לעיל כט: פסחים כו:, u) [לקמן עג.], י) רש״ל מ״ו, כ) [עי מוס׳ לעיל ל״ט: ד״ה () [עי מוס׳ לעיל ל״ט: ד״ה

אלא פניו וע' הר"מן,

גליון הש"ם

גמ' ואמר עולא. עי' לקמן לף נט ע"ב מוס' ד"ה מאן דרכה: תום' ד"ה מי יימר

דרכה: תום: ד״ה מי יימר רמזדקק לה בעל ואע"ג וכו' רהא חזי לשאר ב"א. עי'

לקמן דף קכו ע"ב מוס' ד"ה כיון דחזים: שם ד"ה דכל

טין לחומו. שם ידידי בכל היכא וכו' אע"פ שוה התירוץ דחוק. עי' נככורוס דף כה ע"ח ֻמוס' ד"ה דהוי

ליה:

תום' ישנים

א) כא דלא מייתי מתניתיו א) הם דכם מייתי מתניתי דכל הכלים נוטל אדם קורנם לפלוע בו אגוזים משום דהתם נמי מיוחד להיתר לפלוע בו אגוזים אצל השירים נפנע בי חגוזים חבר החירים כי אין עושין כ״א ללבוש ה״ל לאסכן לטלעל אפ״ה כיון דאיכא חורת כלי עלים שרי והכא נמיי ל״ש כ: ב) וליכא למיותר דאש״ב: ב) וליכא למיותר דאש״ב:

דנפל מום מעי"ט איכא ג' נף ייתו להבעלים לא היי יודעים כלל שהיה בו מום לא היה דהתם מפ' כל שאין מומו ניכר לחכם משמע אבל בעלים יודעים ולאדא בר אוכמי ל"ל דאע"ג דר"ש נוכנת כייל דמפייג דריים איירי דנפל ביה מום מעי"ט מדקאי על ר"י מ"מ מיירי נמי בנפל בו מום בי"ט או מום עובר מעי"ט מדהתני מום שופר (נופיים מוקטני אין זה מן המוכן דמשמע אפילו ביקרו אינו מבוקר: ג) והר"ם מירן דהכל בנדרים דדמים דיי לנו לאסור כי התם דלא דחיא : נידים

מוסף תוספות א. פרש"י ז"ל אע"פ שאסרו חכמים לצאת בהם שאטון ווכמים לצאון בהם לרה"ר. נראה מדבריו ז"ל דבחצר מותר להתקשט בהם. ולא נהירא וכו' ןדןא״כ פשיטא שניטלים בחצר שהרי נלבשים שם בוזבו שווי ניבשים שם ולמה הוצרך עליו לטעם זה שאמר עולא, אלא ודאי. ליטנ״6. ב. ואי הוה להתקשט בהן בחצר שרי הוו ככלים שמלאכתן להיתר. תוס' הרח"ש. [ו]פשיטא שניטלים בכל החצר וכו׳ ומה הוצרכנו בטעמו של עולא. ריטנ״ל. ג. דאפ״ה ניטלים אפיי בחצר שאינה מעורבת לצורך גופם ולצורך מקומם ככל הכלים כיו"ב שמלאכתם לאיטור שמדאכתם דאיסור הניטלים בחצר. ריטנ״א. T. וחזו לכסויי וכו׳ והיינו רש"מ דתורת כלי עליו מילתא רבתי היא. ריטנ״ל. ה. דאית לי׳ לר״ש ה. דאית לי׳ לר״ש מוקצה. חי׳ הר״ן. 1. ומוקי לה התם דפליגי בנפל בו תום׳ בילה כה: ד״ה בכור. ט. דמאתמול

לה התם דפליגי בנפל בו מום עובר מערב יו״ט והשתא הו״ל מום קבוע, ור׳ יהודה ס״ל רואין מומין ביו״ט הלכך לא אסח דעתיה מינה, ר״ש אסח דעתיה מינה, ר"ש סבר אין רואין מומין ביו"ט. תוס הלח"ם, ז. כיון שלא נודע שהוא מום קבוע מאתמול. תוס' נילס שמום קבוע היה מאתמול. שמום קבוע היה מאתמול. U. דמאתמול דעתיה עלויה. תוס' פילה כה: ד"ה נכול. י. אך שלא הראה לחכם מבעו"י. תוס' פילה כה: ד"ה נכול. יא. דאי נפל ביה מומא ביו״ט ודאי לא הוה שרי ר' יהודה, דהוי מוקצה מחמת איסור, דלא הוה דעתיה עליה מאתמול יהודה אית ליה מוקצה. תום' בילה כה: ד"ה מוקצוו. מוסי כינט נט. ז"ס נכור, יב. הלכך לאו דעתיה עלויה מאתמול. מוס' בילה כס: ד"ה נכור. יג. דאתקצאי מחמת

איסורא דאין רואין מומין ביו"ט. סי׳ הכ"ן, "T. דאית ביה כל הני מי יימר אית יימר לית ליה מוקצה דלא יימר לית ליה מוקצה דלא מסיח דעתיה מיניה, דלא היא, דאפי׳ בחדא מי יימר אית ליה מוקצה. שיטה לסר״ן. אלא לרווחא דמלתא נקט להו. לשכ״ל.

10. ממפירין נדרים. לשנ"6. 10. דמיזדקק לה בעל. לשנ"6. יT. וכיון שכן, לא אתקצאי אפי׳ בב

ואמר עולא מה מעם. אלהכי אינטריך לפרושי האי טעמא משום דמשמע ליה דסבר האי תנא כמאן דאסר לקמן להתקשט בהן בחצר מדקתני הרי הן ככל הכלים הניטלין בחצר פירוש ככל הכלים שמלאכתן לאיסור דשרי לצורך גופן ומקומן ב ולהכי מפרש עולאג

דאיכא תורת כלי עליה דוקשה לר״י דאמר בפ' מי שהפך (מ"ק יב: ושם) ר' יהודה נשיחה נפק בחומרתא דמדושא [ער׳ פר׳ רש״י שסן שמע ר׳ אמי ואיקפיד אמר רב יוסף מ"ט איקפיד והתניא השירים והנומים כו׳ ומאי פריך מינה אדרבה מינה משמע דאסור לנאת בהן כדפי׳ והתם קאמר נפק דמשמע דרך מלבוש ונראה לר"י דחומרתא דמדושה היינו טבעת של עץ כמו שמפרשים רבותיו של רש"י ולא של אלמוג כמו שהוא מפרש דאלמוגין מפרש בראש השנה (דף כג.) כסיתא והכא קאמר דמדושא אלא של עץ אחר הוא ששמו מדושא ואין שם תכשיט עליו וכשיולאים בו דרך מלבוש לא הוי קישוט אלא טלטול בעלמא ולהכי ידע רב יוסף דר' אמי לא איקפד אלא משום טלטול והשתא מייתי שפיר מהך ברייתא דשרי לטלטל לצורך גופו או לצורך מקומו כשאר כלי׳ שמלאכתן לאיסור דניטלין לצורך גופו או לצורך מקומו ונפק לחצר קאמר אבל לרה״ר אסור כדאמרי׳ בפ׳ הדר (עירובין סט. ושם) ההוא גברא דנפיק בחומרתא דמדושת חזייה לר׳ יהודה נשיתה כסייה אמר כגון זה מבטל רשות לר׳ יהודה: והתנן ר"ש אומר כד שאין מומו ניכר מעי"מ אין זה מן המובן. קשה לר״י מאי קא פריך הא ע"כ טעמא דר"ש לאו משום מוקנה אלא משום דסבר דאין רואין מומין ביו"ט דהא ר' יהודה דאית ליה טפי מוקלה שרי התם בריש אין לדין (ביצה כה: ושם) בכור שנפל לבור ירד מומחה ויראה אם יש בו מום יעלה וישחוט ואם לאו לא ישחוטי וי"ל דדייק מדלא קתני ר"ש אוסר לפי

א השירים והנזמים והמבעות הרי הז ככל הכלים הנטלים בחצר פואמר עולא מה טעם הואיל ואיכא תורת כלי עליה הכא גמי הואיל ואיכא תורת כלי עליה א"ר נחמן בר יצחק בריך רחמנא דלא כסיפיה רבא לרב אויא רמי ליה אביי לרבה תניא סמותר השמן שבנר ושבקערה אסור ורבי שמעון מתיר אלמא לר' שמעון לית ליה מוקצה ורמינהו ירבי שמעון אומר כל שאין מומו ניכר מעי"ם אין זה מן המוכן הכי השתא התם אדם יושב ומצפה אימתי תכבה נרו הכא אדם יושב ומצפה מתי יפול בו מום מימר אמר מי יימר דנפיל ביה מומא ואת"ל דנפיל ביה מומא מי יימר דנפיל ביה מום קבוע ואם תמצי לומר דנפל ביה מום קבוע מי יימר דמזדקק ליה חכם מתיב רמי בר חמא סמפירין נדרים בשבת [ונשאלין לנדרים שהן] לצוְרְךְ השָבת ואמאי לימא מי יימר דמיזרקק לה בעל התם כדרב פנחם

כירה פרק שלישי שבת

לדבר משמיה דרבא ידאמר רב פנחם משמיה דרבא כל הנודרת על דעת בעלה היא נודרת ת"ש ינשאלין לנדרים של צורך השבת בשבת ואמאי לימא מי יימר דמודקק ליה חכם התם אי לא מיזדקק ליה חכם סגיא ליה בג' הדיוטות הכא מי יימר דמיזדקק ליה חכם רמי ליה אביי לרב יוסף מי אמר ר' שמעון כבתה מותר למלמלה כבתה אין לא כבתה לא מאי מעמא דילמא בהדי דנקים לה כבתה הא שמעינן ליה לר' שמעון דאמר דבר שאין מתכוין מותר דתניא "ר' שמעון אומר גורר אדם כסא מטה וספסל ובלבד שלא יתכוין לעשות חריץ כל היכא דכי מיכוין איכא איכא דכי מיכוין איכא מדרבנן כל היכא דכי מיכוין איכא איסורא דרבגן כי לא מיכוין שרי ר"ש לכתחילה מתיב רבא ימוכרי כסות מוכרין כדרכן ובלבד שלא יתכוין בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים והצגועין מפשילין במקל לאחוריהן והא הכא דכי מיכוין איסורא דאורייתא איכא כי לא מיכוין שרי רבי שמעון לכתחילה אלא אמר רבא

שאין רואין מומין בי"ט דהוה משמע לכתחילה אסור אבל בדיעבד מבוקר ומדקתני אין זה מן המוכן משמע דהוי מוקלה ואפי׳ בקרו אינו מבוקר ובהכי פליגי דר׳ יהודה סבר רואין מומין בי"ט הלכך לא הוי מוקצה דמיירי בנפל בו מום מעי"ט' כדמוקי לה התס"א ור"ש סבר אין רואין"ב ולכך אפי׳ ביקרו אינו מבוקר משום מוקלה"ג וא"מ דבבילה משמע דאביי סבר כאדא בר אוכמי דאמר לר"ש היכא דנפל בו מום מעי"ט אם בקרו מבוקר דאמר אביי המם כווסיה דרבה בר רב הונא מסתברא מדקתני שלת בבי בבריישא" (ומוקמא ההיא בריישא כאדא בר אוכמי) וע"כ הא דשני ליה בין נפל בו מום קבוע מעי"ט לנפל בו מום בי"ט משום דבנפל בו בי"ט ב)איכא חלחא מי יימר כדקאמר בסמוך ובנפל בו מעי"ט ליכא אלא חד מי יימר דמיזדקיק ליה חכם מאי קשיא מנר שכבה דליכא כל הני מי יימר וי"ל דחזר בו אביי ולית ליה יי (דאדא בר אוכמי) משמע מתני׳ דרב אושעיא דאדא בר אוכמי משבש ותני דמתני׳ דהתם נמי דיקא כרב אושעיא כדמפרש התם: מי יימר דנפל ביה מומא. נראה דכל הני מי יימר דקאמר רבה לאו דווקא™ דהא ר״ש אסר אפי׳ בנפל בו מום קבוע מעי״ט דהשתא ליכא אלא חד מי יימר דמיזדקיק ליה חכם דהא קאי ארי יהודה דלא שרי אלא כשהיה בו מום קבוע מעי"ע דהא פריך אהא דקאמר ר' יהודה ואם לאו לא ישחוט פשיטא ומשני לא לריכא דנפל ביה מאתמול מום עובר והשתא הוה ליה מום קבוע מהו דמימא כיון דדעתיה עילויה נשחטיה קמ"ל א"כ הא דקאמר אם יש בו מום יעלה וישחוט היינו ע"כ מום קבוע מעי"ט ואפי' לאדא בר אוכמי דשרי ר"ש בדיעבד בחד מי יימר מ"מ בנפל בו מום עובר מעי"ט דאיכא תרתי מי יימר לכאורה משמע התם דאסר לכך נראה דלאו דוקא הן דאפי׳ בחד מי יימר סגי וכן מוכחא מאתקפתא דרמי בר סמא דפריך מחד מי יימר ש: מר יימר דמיזרקיק לה בעל. ואע״ג דפירות שנדרה מהם אינם מוקנין לענין טלטול °דהא חזו לשאר בני אדם מ"מ אים לן למימר מיגו דאיתקצאי בין השמשות מאכילתם איתקצאי לכולי יומא אי נמי מיירי בפירות שלה ואסרתן לכל אדם: בד ייבר דמיזדקיק לה בעל. מימה מי דמי המם ודאי לא מיזדקיק ליה חכם דאין רואין מומין בי"ט אבל הכא דאין לך איסור בדבר מיזדקק לה בעל"ו ולים לן למימר מי יימר דהא לר' יהודה דקסבר רואין מומין בי"ט לא אמרי מי יימר שוו"ל דבעל נמי לא ניחא להודקק דוימנין לשרי נדרים שנדרה לדבר מנוה: התם אי לא מיודקיק ליה חכם סגי ליה בג' הדיומות אבל הכא כו'. ואע"ג דבפ"ק דחולין (דף יח:) אמר רב יהודה אמר ר' ירמיה ספק משמיה דרב ספק משמיה דשמואל ג' מתירין את הבכור במקום שאין מומחה היינו דוקא במומין מובהקין כגון ניסמת עינו נקטעה ידו נשברה רגלו כדאמרינן בשילהי כל פסולי המוקדשין (בסורת לו:) וה"ג דהוה מצי למימר מי יימר דמודקקי ליה ג' הדיוטות דודאי לא מיזדקקי ליה משום דאין רואין מומין בי"ט והא דנקט דמיזדקק ליה חכם משום דחכם שרי בכל מומין: ולפייז איש גבי טבל דאמר אם עבר וחיקנו מחוקן דדוקא חכם אמר הכא לא מיזדקיק אבל בג׳ הדיוטות לא אמר מי יימר ומיהו לפי מיש בפנים ה"נ המ"ל כו' לא א"ש טבל כדפי׳ לעיל ולהכי נקט חכם משום דמתיר בכל מומין ועיקר טעמא משום דהכא איכורא והחם ליכא והא דנקט המם אם לא מחדקיק ליה חכם סגים בג' הדיוטות אע"ג דשרי חשיב מוקלה אי לא סגים ליה בג' הדיוטות וח"ין:

בבתה אין לא כבתה לא. כן דרך הש"מ דאע"ג דהוה מלי לאחויי רישא דקחני בהדיא חוץ מן הנר הדולק בשבת מייתי סיפא ודייק מינהס: דבל היכא דקמבוין איכא איסורא דאורייתא. וא"מ דהכא בכיבוי ליכא איסורא דאורייתא לר"ש דמלאכה שאינה לריכה לגופה היא" וי"ל בה"ק דכי מיכוין איכא איסורא דאורייתא כגון בפתילה ולריך להבהבה"ט •אע"פ שזה התירוץ דחוק הוא הא בלאו הכי פריך ליה שפיר הרב פור"ת:

> ויש מקום שהוא חייב עליו מן התורה, גזר ר״ש בכל טלטול, שכשאדם רואה את חבירו מטלטל נר הדלוק, מי מפיס לו איזו מהן הבהבה ואיזו לא הבהבה, משא"כ בגרירת מיטה שאין גרירת מיטה וספסל בעולם שיכול לבא עליה לידי איסורא היזו מהן הבהבה ואיזו לא הבהבה. כשמסריח אינו ראוי לשום דבר אלא לכסות כלי, דלא חשיב תשמיש. ריענ״ל,

השירים. אלעדות: הרי הן ככל הכלים. אע"פ שאסור ללאת בהן לרה"ר כדאמרי" בפרק במה אשה יוצאה (לקמן נט:) גזירה דילמא שלפא ומחויא מיהו תורת כלי עליהן ומותר לטלטלן שלא כדרך מלבוש: מומו ניכר. גבי בכור קאי: מי יימר דמודקק ליה חכם.

שימנא חכם שיזקק לו ביו"ט לראות אם מום קבוע הוא או לא: מפירין נדרים. בעל לחשתו: ונשחלין לנדרים. לחכם להתירן: שהן לצורך שבת. כגון נדר שלא יאכל היום: וחמחי. מותרת לחכול וחפי׳ שרי לה בעל ליתסר לה משום מוהצה דהא אסחה דעתה ואמרה מי יימר דמודקק לה בעל: על דעת בעלה. ע"מ אם ירצה הבעל וסמכה עליה דמזדקק לה ביום שמעו: הכא מי יימר כו'. והדיוטות לא מצו למישרייה לבכור אלא במום הידוע לכל כגון מחוסר אבר: איסורא דאורייתא. כיבוי אב מלאכה הואש. חריך ליכא איסור דאורייתא דחופר כלאחר יד הוא דחופר דאמר לקמן תולדה דחורש וחייב ה"מ חופר כדרכו במרא וקרדום: מוכרין כדרכן. ואפי׳ של כלאים לובשו להראותו בשוק: ובלבד שלא יסכוין. להנאת חימום. והא כ"ש היא מדאזיל בתר כוונה:

מוסף רש"י

השירים. נושקי״ל גלע״ו מו״ק יב:). מותר השמן ושבקערה. שבנו ישבקעווי. ל, קרויזי"ל, מותר השמן שנותן בנר או בקערה, שמן הניתן להדלקת הנר של שבת וכבה, המותר יש בה משום מוקנה ותמות של בא תבום מוקנם ותסור (ביצה לי). אין זה מן המוכן. לא משום מוקנה אסר ליה, דהא לים לים מוקנה, אלא לפי שמחירו מוקנה, אלא לפי שמתירו ביו"ט נראה כמתקנו, או דהוה ליה כדן דין דגזור ביה משום קאמר אין המרמו היתר ואינו מוכן להכשר (שם בו.). ואינו מוכן להכשר (שם בו.). מפירין נדרים בשבת. נעל לאשתו ואב לבתו (נדרים עד.). לצורך השבת. כגון שנדכה מאכילה ומתכשיטין (שם). דבר שאין מתכוין מותר. ואף על גב דקעביד חריץ והוי חולדה דחורש או בונה לעיל כב.). מוכרי כסות (לעיד בב.). ביים במוכרין כדרכן. מעועפים ברכות כלאים (פחוים בו:), בכסות כנסים (פטויים בוז), כסות של כלחים לובשו בשוק כדי להראותו למוכרו, דלא אסרה תורה אלא לבישה שהיא לתתחתם כדרך כל הלובשים, והעללה דותיה דלבישה נתי דמתהני בה (דעיד בטים, ובלבד שלא יתכוין. להנאת לבישה (פסחים שם). והצגועין. כשרים שמרחיקין עלמן מכל לזות שפתים (דעיד במנן מכנ לות שפטים (לע ל במ:) או: פרושים שמתרחקים מן הכיעור ומן הדומה לו

רב נסים גאוז

(פסחים שם).

התם אי לא מזדקק ליה חכם סגיא בג' הדיוטות. משתכח עיקר דילה במסכתא דנדרים בפרק י נערה מאורסה ודף נוחו אהרז ובניו יכי נדרים למאי הילכתא, אמר רב אחא בר יעקב להכשיר י. ג' הדיוטות. וכותיה גרסי' בפרק יש נוחלין וב״ב קכן.

רבינו חננאל

כמו (ש"מ עולא) [שא' עליהן. תנא מותר שמן שבנר ושבקערה אסור שבנו ושבקנוו אסור להסתפק ממנו ור״ש מתיר, אלמא לר״ש לית ליה מוקצה. איני והא לענין בכור שנפל בו מום ביו״ט אמר ר"ש אין זה מן המוכן. ושנינז שני זה מזה. בנר . אדת מצפה מחי חכרה ורו

אום פנוכים הוד הוכניק רסת רסתפק מן השמן ומכין ליה, אבל לגבי מום ליכא למימר הכי דאמר מי יימר דנפיל ביה מומא, ואי נפל מי יימר דמזדקיק ליה חכם. ומותבינן מהא דתנן מפירין נדרים בשבת 6/צורך השבת. ושנינן כל הנודרת על דעת בעלה היא נודרת, ומבתחלה כך נדרה בחזקת שיפר לה בעלה. והא [דתנן] נשאלין נדרים לצורך השבת נימא מי יימר דמיודקיק ליה חכם. ושנינן שני התם דסגיא בג׳ הדיוטות. רמי אביי ומי אמר ר׳ שמעון כבה הנר מותר לטלטלו, מכלל דאי לא כבה חייש דילמא כי מטלטל ליה שמא יכבה, והא איהו דאמר גורר אדם מטה כסא וספסל